

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කොමිෂන් සභාවේ 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2022 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නාවූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, කොමිෂන් සභාව අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය කොමිෂන් සභාව ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා කොමිෂන් සභාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

කොමිෂන් සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, කොමිෂන් සභාවේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියාකරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් කොමිෂන් සභාවේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ කොමිෂන් සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ කොමිෂන් සභාවේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, කොමිෂන් සභාව ක්‍රියාකර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරීබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරී බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්නා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හා ඉකුත් වර්ෂයේදී කොමිෂන් සභාවට ලැබී තිබුණු පිළිවෙලින් රු.920,649 ක් හා රු.9,441,684 ක්වූ ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 11 (සංශෝධනය) ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සිදු කළ යුතු ගැලපීම් සිදු කර නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ සිට මෙම අඩපාඩු සකස් කිරීමට කටයුතු කරමි.	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 11 ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 02 ප්‍රකාරව වක්‍ර ක්‍රමයට මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සැකසීමේදී මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් ජනිත වූ මුදල් ප්‍රවාහය යටතේ වර්ෂයේ අතිරික්තය හෝ උණනාවයට දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණවල ක්ෂය, මුදල් නොවන වෙනස්වීම් ලෙස ගැලපිය යුතු වුවත්, රු.1,702,467 ක් වූ දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ ක්ෂය ආයෝජන කිරියාකාරකම් සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහය යටතේ ගැලපීම් කර තිබුණි.

ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය කිරීම ආයතනයේ මූල්‍ය ගලා යාමක් ලෙස සලකා ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහයට ඇතුළත් කරන ලදී. ඉදිරි වර්ෂයේ සිට රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 02 ප්‍රකාරව ක්ෂය වටිනාකම ගැලපීමට කටයුතු කරමි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 02 ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.

(ඇ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 හි සඳහන් ආකෘතිය ප්‍රකාරව වත්කම්, බැරකම් සහ ස්කන්ධය/ශුද්ධ වත්කම් ද්‍රවශීලතාව අනුපිළිවෙලට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 හි සඳහන් ආකෘතිය ප්‍රකාරව වත්කම්, බැරකම් ඉදිරි වර්ෂයේ සිට ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කරමි.

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 ප්‍රකාරව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය ද්‍රවශීලතාව අනුපිළිවෙලට ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා ඉකුත් වර්ෂයේ විගණන ගාස්තු වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.

අතපසුවීමකින් විගණන ගාස්තු උපචිත වියදමක් ලෙස සටහන් කිරීමට නොහැකි විය. ඉදිරියේදී නිවැරදි කරමි.

විගණන ගාස්තු වෙනුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදන සැලසිය යුතු වේ.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 371(5)	අතුරු අග්‍රිමයක් නිකුත් කිරීමෙන් පසු අදාළ කාර්යය අවසන් කර දින 10 ක් ඇතුළත එම අතුරු අග්‍රිමය පියවිය යුතු වුවත් එකතුව රු.90,000 ක්වූ අතුරු අග්‍රිම 02 ක් මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව පියවා නොතිබුණි.	මෙම කොමිෂන් සභාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 26 න් සේවය කරනුයේ නිලධාරීන්/සේවකයන් 10ක් පමණි. ඒ අනුව අදාළ නිලධාරීන්ට ඔවුන්ගේ රාජකාරී කටයුතු වලට අමතරව තවත් රාජකාරී බොහොමයක් පවරා ඇති බැවින් මෙම තත්ත්වය උද්ගත වී ඇත.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.
(ආ) 2021නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් සඳහා වූ ආයතනික යහපාලනය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශය			
(i) 4.2 වගන්තිය	කොමිෂන් සභාව විසින් විගණන කමිටුවක් පත් කර වර්ෂයකට අවම වශයෙන් මාස තුනකට වරක්වත් රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු වුවත්, එලෙස විගණන කමිටුවක් පත් කර නොතිබුණි.	කොමිෂන් සභාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයෙන් දැනට 10 ක් පමණ සේවය කරන අතර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ සහකාර, නීති නිලධාරී, පර්යේෂණ සහකාර හා පරිපාලන නිලධාරී යන තනතුරුද පුරප්පාඩුව පවතී. එබැවින් කොමිෂන් සභාවේ අත්‍යාවශ්‍ය දෛනික කටයුතු හා අභියාචනා විභාග කිරීම හැර වෙනත් කාර්යයන් ඉටු කිරීමට හැකියාව නොපවතින අතර ඒ හේතුවෙන් විගණන කමිටුව ස්ථාපිත කිරීම හා කමිටුව පැවැත්වීමට නොහැකි වී ඇත.	මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.

(ii) 4.4 වගන්තිය

ආයතනයේ මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් තොරතුරු වල විශ්වාසවන්ත බව තහවුරු කිරීම, මෙහෙයුම් හා වැඩසටහන්වල කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායීතාවය තහවුරු කිරීම, නීති රීති සහ ක්‍රියාපටිපාටි සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණනයක් පවත්වාගෙන යායුතු වුවත්, 2022 වර්ෂය සඳහා අභ්‍යන්තර විගණනයක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

කොමිෂන් සභාවේ අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයෙන් දැනට 10 ක් පමණ සේවය කරන අතර අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජ්‍යෙෂ්ඨ පර්යේෂණ සහකාර, නීති නිලධාරී, පර්යේෂණ සහකාර හා පරිපාලන නිලධාරී යන තනතුරුද පුරප්පාඩුව පවතී. එබැවින් කොමිෂන් සභාවේ අත්‍යාවශ්‍ය දෛනික කටයුතු හා අභියාචනා විභාග කිරීම හැර වෙනත් කාර්යයන් ඉටු කිරීමට හැකියාව නොපවතින අතර ඒ හේතුවෙන් අභ්‍යන්තර විගණනයක් ක්‍රියාත්මක කළ නොහැකි වේ.

මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.

(iii) 5.2 වගන්තිය

කොමිෂන් සභාව විසින් 2022 වර්ෂය සඳහා සකස් කර තිබූ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අදාළ ආකෘතිය අනුව සකස් කර නොතිබුණු අතර ඒ සඳහා අදාළ අනුමැතීන් ලබාගෙන නොතිබුණි.

2022 වර්ෂයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, එම වසරේ නියමිත කාලසීමාව තුළ අමාත්‍යාංශයට යොමු කර ඇති නමුත් ඒ සඳහා අනුමැතිය ලැබී නැත.

වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අදාළ ආකෘතිය අනුව සකස් කර අනුමැතිය ලබාගෙන ගත යුතු වේ.

(ඇ) 2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිකුත් කර ඇති රාජ්‍ය ව්‍යවසාය පිළිබඳ මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 6.6 වගන්තිය

ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 150ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා විගණන වාර්තාව ඇතුළත්ව වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කල යුතු බව සඳහන් වුවත් 2023 අප්‍රේල් 30 දින වන විටත් කොමිෂන් සභාව විසින් 2020 සහ 2021 වර්ෂයන්හි වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

2020 වර්ෂයට අදාළ වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශයට යොමු කර ඇත. 2021 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව භාෂා දෙකක පරිවර්ථන කටයුතු සඳහා යොමුකර ඇත.

රාජ්‍ය ව්‍යවසාය පිළිබඳ මෙහෙයුම් අත්පොතෙහි 6.6 වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වේ.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.1,912,855 ක උනන්දුවකින් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ උනන්දුව රු.73,237 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.1,839,618 ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.1,702,467 ක්වූ දේපල පිරිසිදු කිරීම හා උපකරණ ක්ෂය කිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2019 වර්ෂයේදී කොමිෂන් සභාව වෙත අභියාචනා 089,1 ක් ලැබී තිබුණු අතර 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට එම අභියාචනා විභාග කර ප්‍රකාශයට පත්කළ නියෝග සංඛ්‍යාව 709 ක් විය. එය ලැබුණු අභියාචනා වලින් සියයට 65 ක් විය. 2020, 2021 හා 2022 වර්ෂයන්හිදී කොමිෂන් සභාව වෙත පිළිවෙලින් අභියාචනා 729 ක්, 800 ක් හා 1,525 ක් ලැබී තිබුණි. එක් එක් වර්ෂයේ ලැබී තිබූ අභියාචනා වලින් එම වර්ෂය තුළදී ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති නියෝග සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගැනීමේ දත්ත පද්ධතියක් හෝ ක්‍රමවේදයක් කොමිෂන් සභාව සකස් කර නොතිබීම හේතුවෙන් 2020, 2021 හා 2022 වර්ෂවල අභියාචනා විභාග කිරීමේ ප්‍රගතිය පිළිබඳව විගණනයේදී තොරතුරු ලබාගැනීමට නොහැකි විය.</p>	<p>පිළිතුරු ලබාදී නැත.</p>	<p>එක් එක් වර්ෂයේ ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති නියෝගවල කාල විශ්ලේෂණයක් ලබාගත හැකිවිය යුතු වේ.</p>
<p>(ආ) වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි සැලසුම් කර තිබුණු වැඩසටහන් 06 ක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.</p>	<p>රටේ පැවති ආර්ථික දුෂ්කරතා නිසා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන භාහිර පාර්ශවයන්ගෙන් ලබාගැනීමට නොහැකි විය.</p>	<p>වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාවට නැංවීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.</p>

3.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනතේ 13 වගන්තිය ප්‍රකාරව කොමිෂන් සභාවේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වන අතර කොමිෂන් සභාවේ වැඩ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය වන බවට තීරණය කරනු ලබන නිලධාරීන් හා සේවා නියුක්තිකයින් සංඛ්‍යාවක් කොමිෂන් සභාව විසින් පත් කරනු ලැබිය යුතු වේ. ඒ අනුව 2022 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට කොමිෂන් සභාවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 26 ක් වුවත් තත්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 14 ක් වූයෙන් පුරප්පාඩු 12 ක් පැවතුණි. එම පුරප්පාඩු තනතුරු වලින් අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, නීති නිලධාරී, පරිපාලන නිලධාරී, මූල්‍ය නිලධාරී හා පර්යේෂණ නිලධාරී යන තනතුරු වැඩ බැලීමේ පදනමින් පත් කර තිබුණි.

රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛ අංක 2022/03 අනුව රාජ්‍ය අංශයේ කාර්යාල සඳහා සේවකයින් බඳවා ගැනීම අත්හිටුවා තිබුණි. ඒ අනුව කිසිදු පුරප්පාඩුවක් පිරවීමට හැකියාවක් නොලැබුණි. කෙසේවුවද මෙම කොමිෂන් සභාව විසින් ඉටු කළ යුතු කාර්යභාරය කාර්යක්ෂමව ඉටුකිරීමට අත්‍යාවශ්‍යවූ ලඝුලේඛ තනතුර සඳහා නිලධාරීන් 04 බඳවා ගැනීමට විශේෂ අවසරයක් ඉල්ලුම් කළ නමුත් එම ඉල්ලීමද අමාත්‍යාංශය මගින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද බව සටහන් කරමි .

කාර්යසාධනයට අහිතකර ලෙස බලපාන අත්‍යාවශ්‍ය තනතුරුවල පුරප්පාඩු පිරවීමට කටයුතු කළ යුතු වේ.